

Aika: 12.6.2020 klo 8.15-10.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B
Lisäksi on mahdollisuus sähköiseen Teams-kokoukseen, johon kutsu lähetään erikseen.

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala, 1. vpj.
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä, 2. vpj.
Sorvanto Jarkko	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia

Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihiteeri	sihteeri, TKS

Kutsutut:

Lyly Lauri	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
~~Vandell Ari~~	~~suunnittelupäällikkö~~	~~Tampere, 71 §~~

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

70 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
71 § LÄHIJUNALIIKENTEEN SEUDULLISEN KEHITTÄMISSELVITYKSEN PÄIVITYS	4
72 § VALTION JA TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN VÄLISEN MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKENTEEN SOPIMUS 2020-2023, NEUVOTTELUTULOS 29.5.2020	7
73 § KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEELLINEN TASO 2021-2023.....	9
74 § TULEVAISUUDEN KAUPUNKISEUTU -SRATEGIAN ARVIOINTI, TYÖVAIHEET	11
75 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT.....	14
76 § SEURAAVAT KOKOUKSET	15
*** SÄHKÖINEN KÄSITTELY ***	16
77 § SEUDULLISEN KARTTA- JA TIETOPALVELUN KEHITTÄMINEN, TILANNEKATSAUS	16
78 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	18

70 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

8.15-8.20

Muistio 29.5.2020, liitteenä.

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Kaupunkiseudun edunvalvontatyö, tilannekatsaus	Edunvalvonta jatkuu yhteistyössä. Edunvalvontaa käsitellään jatkossa vuosikellon mukaan kuntajohtajakokouksessa	PN
Valtion ja Tampereen kaupunkiseudun välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2020-2023, tilannekatsaus	Asia on esillä tässä kokouksessa.	PN
Asuntopoliittinen ohjelma, kaupunkiseudun väestösuunnite	Väestösuunnite viimeistellään osana asuntopoliittisen ohjelman ja rakennesuunnitelman päivitystä	TKS
Kuntayhtymän toiminta ja tavoitteellinen rahoitus vuodelle 2021	Asian käsittely jatkuu tässä kokouksessa	PN
Kuntayhtymän talouden ja toiminnan toteutuminen 1.1.-30.4.2020	Seutuhallitus käsittelee asiaa 17.6.	PN

Väestökatsaus 4/2020 ja muuttoliiketilastoja 2019.

Työllisyyskatsaus 4/2020.

71 § LÄHIJUNALIIKENTEE SEUDULLISEN KEHITTÄMISSELVITYKSEN PÄIVITYS

8.20-8.50 (30 min)

Seutusihteri Pohjonen

Tampereen kaupunkiseudulle laadittiin vuonna 2012 lähijunaliikenteen kehittämiselvitys, jossa tarkasteltiin lähijunaliikenteen kehittämismahdollisuuksia, laadittiin lähijunaliikenteen visio vaikutusarvioineen, ja esitettiin lähijunaliikenteen kehittämispolku.

Kehittämispolussa esitettiin, että ensimmäisessä vaiheessa vuosina 2012–2013 nykyiset junapalvelut liitetään seutulippujärjestelmään. Toisessa vaiheessa vuosina 2013–2015 vuorotarjontaa lisätään olemassa olevan kaluston puitteissa. Kolmannessa vaiheessa vuosina 2020–2030 täydennetään tarjonta tunnin vuoroväliin nykyisen ratakapasiteetin puitteissa. Neljännessä vaiheessa eli tavoitetilassa vuonna 2030 alle 60 minuutin vuoroväli vaatii sekä kalustoinvestointeja että lisäraiteita.

Vuoden 2012 kehittämissuunnitelmaa on toteutettu menestyksekkäästi ja lähijunaliikenne on lisääntynyt kaupunkiseudulla. Koko kaupunkiseutua koskeva viimeinen liikennejärjestelmän kuvaus on hyväksytty rakennesuunnitelmassa 2040, joka hyväksyttiin 2015. Tämä jälkeen on kunta-kohtaisesti tehty selvityksiä mahdollisista lisäasemista ja liikennepaikoista mutta kaupunkiseudun kokonaistarkastelua lähijunaliikenteen kehittämisestä ei ole päivitetty.

MAL4-sopimuksen neuvottelutulokseen on kirjattu: ”Tampereen seutu laatii selvityksen lähijunaliikenteen tulevaisuuden kehittämistarpeista osana liikennejärjestelmätyötä. Selvitystyössä arvioidaan lähi- ja taajamajunaliikenteen roolia seudun maankäytön kehittämisessä ja joukkoliikennejärjestelmässä. Selvityksessä huomioidaan valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kaupunkiseutujen liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat tavoitteet ja linjaukset sekä lähijunaliikenteen palveluja koskevat sopimukset ja linjaukset. Valtio osallistuu asiantuntijana selvitystyöhön. Selvityksen tuloksia hyödynnetään MAL-sopimuksen päivityksen yhteydessä, kun osapuolet muodostavat pidemmän aikavälin linjauksia lähijunaliikenteen kehittämiselle.”

Kuntayhtymän laajojen seudullisten selvitysten ohjelmoinnissa lähijunaliikenteen suunnitelma on aikataulutettu vuodelle 2021.

Vuoden sisällä jäsenkunnista Tampere, Kangasala ja Orivesi ovat laatineet kuntakohtaisia tarkasteluja ja selvityksiä lähijunaliikenteeseen liittyen. Keskusteluissa eri osapuolten kanssa on noussut esiin tarve koaavaan lähijunaliikenteen seutuselvitykseen nopeutetulla aikataululla.

Aikataulupaine liittyy Tampereen kantakaupungin yleiskaavatyöhön, jossa linjataan lähijunan asema- ja seisakepaikkoja pitkällä tähtäimellä. Koska lähijunajärjestelmä on seudullinen, jopa maankunnallinen on selvitysaluetta tarve tarkastella keskuskaupungin maankäyttöä laajemmin. Kaupungin toive on, että alustavia tuloksia olisi käytettävissä jo 10/2020 ja seudullisen selvityksen tulisi valmistua 12/2020.

Seudullisen tarkastelun alustaviksi tavoitteiksi on asetettu:

- Lähijunan rooli seudun joukkoliikennejärjestelmässä, yhdyskuntarakenteessa ja valtakunnan rataverkon solmussa
- Tavoitteellinen asemaverkosto ja pääteasemat
- Mahdolliset/tavoitteelliset liikennöintiratkaisut
- Vaiheittainen eteneminen sisältäen junatarjonnan, asemaverkoston ja muun raideinfran lisäykset ja niiden kustannusarviot
- Vaikutukset liikkumiseen, päästöihin, maankäyttöön

Lähijunaliikenteen seudulliselle selvitykselle on laadittu luonnos tarjouspyynnöksi. Kilpailutus toteutettaisiin ranskalaisen mallin mukaan ja työn kokonaishinnaksi määritellään 55 000 euroa.

Ennen päätöksentekoa kuntajohtajakokouksen tulee pohtia seuraavia asioita:

- selvityksen nopeutettuun aikatauluun liittyvät riskit, mm. tekniseen toteutettavuus sekä poliittinen sitoutuminen ja hyväksyttävyyys
- riittävän henkilöpanoksen osoittaminen tilaajan tueksi
- kuntayhtymän 2020 talousarviossa ei ole määrärahaa selvityksen laadintaan
- ohjauksen ja päätöksenteon malli tarkastelualueen laajetessa kaupunkiseudun aluetta laajemmalle (2012 tarkastelussa olivat mukana Sastamala ja Mänttä-Vilppula, Juupajoki ja Akaa)

Selvityksen toteuttamisesta on informoitu maakuntaliittoa ja pyydetty heidän asiantuntijaansa mukaan.

Asia käsitellään liikennejärjestelmätyöryhmässä 10.6.

Ari Vandell on kutsuttu kokoukseen.

Liite:

-tarjouspyyntö/luonnos, toimitetaan LJ:n käsittelyn jälkeen

Kuntajohtajakokous 12.6.2020

Seutujohtaja Nurminen:

Päätösehdotus.

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

käynnistää lähijunaliikenteen seudullisen kehittämisselvityksen päivytyksen,

hyväksyä liitteen mukaisen tarjouspyynnön,

että seutuyksikkö voi viimeistellä tarjouspyynnön,

että tarjousten arvioinnin pienryhmään nimetään Ari Vandell, Katja Seimelä, Mika Periviita, Kaisu Kuusela ja Juhani Pohjonen,

selvityksen ohjausryhmänä toimii Tampereen kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyöryhmä,

että selvityksen projektiryhmään nimetään:

Tapani Touru, TKS

Katja Seimelä, Tampere

Kangasala

Lempäälä

Nokia

Orivesi

JOLI

Väylä

Pirkanmaan liitto

työn etenemisestä raportoidaan kuntajohtajakokoukselle ja seutuhallitukselle ja

että kunnat rahoittavat erillisellä maksuosuudella lähijunaliikenteen seudullisen kehittämisselvityksen päivittämisen.

Päätös.

Käsittelyn aluksi todettiin, että selvityksen tavoitteellista aikataulua voidaan muuttaa.

Kuntajohtajakokous päätti omalta osaltaan

että liikennejärjestelmätyöryhmä valmistelee uuden aikataulun lähijunaliikenteen seudulliselle selvitykselle.

**72 § VALTION JA TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN VÄLISEN MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKEN-
TEEN SOPIMUS 2020-2023, NEUVOTTELUTULOS 29.5.2020**
8.50-9.20 (30 min)

Seutujohtaja Nurminen 3.6.2020

Sopimusmenettely

Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja valtion välillä on solmittu vuodesta 2011 alkaen hallituskauden mittainen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL1, MAL2 ja MAL3). Sopimuksella tuetaan kaupunkiseudun kestävästä yhdyskuntarakenteesta toteutumista ja vähähiilistä liikkumista. Toteutettavat ratkaisut perustuvat valtuustojen hyväksymään Rakennesuunnitelmaan 2040. Sopimus nojaa kaikkien kuntien ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä ja yhteistyön vahvistamisesta. Sopimus on luonteeltaan poliittinen.

Sopimuksella kunnat sitoutuvat muun muassa konkreettisiin asuntotuotantotavoitteisiin ja kestävästä liikkumisen ratkaisuihin. Valtio sitoutuu puolestaan osoittamaan rahoitusta muun muassa joukkoliikenteen ml. raideliikenteen kehittämiseen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin sekä kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon.

Sopimuksen hyväksyvät valtuustot, ja sen poliittista valmistelua ohjaa seutuhallitus. Valmistelua tukevat seudun kuntajohtajakokous, seudulliset työryhmät ja seututoimiston asiantuntijat. Sopimuksen toteutuksesta seurataan vuosittain.

MAL-menettely on osa hallitusohjelmaa, ja se on käynnistynyt Tampereen kaupunkiseudun ja valtion pilottisopimuksella 2010-2011. Sopimus on kohdennettu aikaisemmin vain Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseudulle. Pääministeri Marin hallitusohjelmassa menettelyn laajentamisesta Lahden, Kuopion ja Jyväskylän seuduille on linjaus.

Sopimuksen sisältö

MAL-sopimusluonnoksen 2020-2023 (MAL4) pääsisällöt ovat 1. Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä sekä 2. Asumisen ja elinympäristön laatu. Sopimuksen fokus on kaupunkiseudun sisäinen toimivuus.

Sopimuksessa kuvataan myös keskeisiä lähtökohtia sekä muita sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeitä valtion toimenpiteitä, muun muassa valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma. Sopimuksen pitkäjänteisyyttä kuvataan 12-vuotisen tavoitetilan sen kehityspolun kautta. Sopimuksen varsinaiset toimenpiteet koskevat vuosia 2020-2023. Ne ovat keskeisimpiä ja sopimusosapuolten yhteistyötä edellyttäviä toimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan vuosittain. Sopimus

päivitetään vuonna 2023, jolloin sovitaan seuraavan nelivuotiskauden konkreettisista toimenpiteistä ja rahoituksesta.

Valtion ja Tampereen kaupunkiseudun neuvotteluryhmä ovat 29.5.2020 saavuttaneet neuvottelutuloksen MAL-sopimukseksi 2020-2023. Sopimusehdotus käsitellään kaupunkiseudun kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa 12.6.2020, minkä jälkeen sen hyväksymismenettely kunnissa voi alkaa. Sopimuksen hyväksyvät kuntien valtuustot. Valtio tekee siitä valtioneuvoston päätöksen.

Asia käsitellään seutuhallituksen ylimääräisessä kokouksessa 12.6.2020

Liitteet:

- MAL-menettely ja sopimuksen 2020-2023 pääsisältö, PP-esitys
- MAL-sopimus 2020-2023 /neuvottelutulos 29.5.

Kuntajohtajakokous 12.6.2020

Seutujohtaja Nurminen

Päätösehdotus.

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä MAL-sopimuksen 2020-2023 neuvottelutuloksen 29.5.2020

esittää, että seutuhallitus lähettää neuvottelutuloksen valtuustojen käsiteltäväksi ja

esittää, että valtuustot hyväksyvät sopimusehdotuksen yhdenmukaisena.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

73 § KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEELLINEN TASO 2021-2023

9.20-9.50 (30 min)

Seutujohtaja Nurminen 2.06.2020

Seutuyhteistyötä ohjaavat Tulevaisuuden kaupunkiseutu –seutustrategia, Rakennesuunnitelma 2040 sekä MAL-sopimus. Lisäksi 2017 on laadittu hyvinvointiympäristön kehittämisohjelma.

Teemallisesti kuntayhtymän toiminnassa painottuvat MAL-kokonaisuus ja hyvinvointipalvelut- ja ympäristö. Keväällä 2020 yhteistyön teemoja on päätetty uudistaa seudullisella ennakointityöllä sekä poikkialaisella kestävästä kaupunkiseudun kehittämisellä (Agenda2030).

Seutuyhteistyön vaikuttavuus kaupunkiseudun kunnille on kiistanalaista. Kymmenessä vuodessa Tampereen seutu on lähentynyt pääkaupunkiseudun tasoa. MAL-sopimuksin kaupunkiseudulle on kotiutettu toista sataa miljoonaa valtion rahoitusta, jonka edellytys on seudullinen suunnittelu. Palautteen mukaan työskentely on tuloksellista ja lisäarvoa tuottavaa.

Kuntayhtymän talouden kehitykseen ei ole vuosien aikana panostettu eikä yhteistyön tasoon investoitu. Seutuyksikön talousarvio on ollut samalla tasolla (1,03 M€) kuusi vuotta 2014 – 2019, mikä tarkoittaa reaalisesti resurssien supistumista. Supistuminen jatkui vuonna 2020 erillisellä leikkauksella. Vuoden 2020 talousarviossa seutuyhteistyöhön panostus on 2,61 euroa/jäsenkunnan asukas ja jäsenkuntien maksuosuudet laskivat 1,6 %:ia.

Seudullinen kehittäminen ja kansallinen edellä käynti pohjautuvat yhdessä tekemiseen ja uusimpaan tietoon, jota kuntayhtymä hankkii selvitysten ja suunnitelmien kautta. Vuonna 2020 yhteisten hankkeiden toteuttamisen, lisäosaamisen hankinnan ja seutuyhteistyön yleisen kehittämisen taso on 125 000 euroa (329 000 euroa vuonna 2008). Rahoituksen jatkuva pienentyminen on johtanut mm. tilanteeseen, jossa kuntien toimialat lisärahoittavat selvityksiä. Seututoimiston asiantuntijoiden omana työnä laajojen selvitysten tekeminen ei ole mahdollista. Neljän asiantuntijan tehtävänä on ylläpitää työryhmätyöskentelyä ja hankkia uutta tietoa yhteiseen valmisteluun.

Kuntayhtymän toiminta- ja talouskeskustelu kaipaa pidemmän tähtäimen omistajastrategiaa, jossa kunnat linjaavat omistamisen funktion, omistajuuden kehittämisen ja odotukset yhteistyön tasolle ja kuntayhtymän tuottamalle lisäarvolle. Kuntayhtymän perussopimus on vuodelta 2005.

Vuoden 2021-2023 talouden ja toiminnan keskustelua varten on koottu esitys ohjelmoidusta suunnittelu- ja selvitystyöstä. Vuoden 2021 tarpeita ovat:

- Ennakointityön ohjelma/suunnitelma
- Seutustrategian laadinta
- Seututietokonseptin suunnitelma
- Asuntopoliittisen ohjelman laadinta, päättyy
- Seutuliike-ohjelman toimenpiteet
- Seutuvertailut
- Henkilöliikennetutkimus
- Joukkoliikenteen kehityskuva
- Lähijunaliikenteen seudullinen suunnitelma
- Elinkeinovyöhykkeiden kehittämisperiaatteet, tietoaineistot

Asiaa käsiteltiin alustavasti kokouksessa 29.5.2020, jolloin toivottiin mahdollisuuksien mukaan priorisoitua listaa kehittämisrahalla toteutettavista hankkeista.

Asia käsitellään seutuhallituksessa 17.6.

Liite:

- Seudulliset selvitystarpeet vuosina 2021-2023

Kuntajohtajakokous 12.6.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

käydä keskustelun vuosien 2021-2023 seutuyhteistyön toiminnan suunnittelusta ja talouden tavoitteellisesta tasosta.

Päätös.

Kuntajohtajakokous päätti,

että asian jatkokäsittely on elokuussa.

74 § TULEVAISUUDEN KAUPUNKISEUTU -STRATEGIAN ARVIOINTI, TYÖVAIHEET

9.50-10.10 (20 min)

Tulevaisuuden kaupunkiseutu –strategia

Kuntien valtuustot hyväksyivät keväällä 2016 kolmannen seutustrategian ohjaamaan Tampereen kaupunkiseudun yhteistyötä. Strategian pääviestit ja tavoitteet kiinnittyivät kolmeen teemaan: Lisää kilpailukykyä, Kasvulle kestävä rakenne ja Hyvinvoiva yhteisö. Valitut painopisteet tukivat jatkuvuutta edellisten seutustrategioiden teemoissa. Seutustrategiaprosessi kirkasti myös omistajien tahtotilaa yhteistyön jatkuvuudesta.

Edellinen strategiaprosessi toteutettiin aikana, jolloin kuntien rooliin odotettiin merkittävää muutosta maakunta- ja sote-uudistuksen myötä. Kuntien uudessa roolissa oli painottumassa elinvoiman ylläpitäminen. Neljän vuoden takainen toimintaympäristö on pääosin sama.

Strategiaprosessin jäsentämiseksi on palautettu mieliin edellisen strategian työvaiheet ja niiden sisällön:

Seutustrategian päivitystarpeen arviointi (syksy 2015)

- Kysely kunnanhallituksille
- Seututyöryhmien itsearviointi
- Seutuhallituksen ja kuntajohtajien työpaja, johtopäätökset

Seutuyhteistyön tulevaisuus ja tahtotila (kevät 2016)

- Kysely valtuutetuille ja sidosryhmille
- Kunnanhallitusten työpaja

Seutuyhteistyön tavoitteet ja toteutus (syksy 2016)

- Seututyöryhmien työpaja
- Kunnanhallitusten työpaja
- Lausunnot strategialuonnoksesta sidosryhmiltä ja kunnilta

: Päätöskäsittely (alkuvuosi 2017)

- Strategiaehdotus valtuustoille
- Toteuttamisohjelmaehdotus hallituksille

Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian arviointityö

Seutuhallitus on linjannut 28.8.2019, että seuraavalla vaalikaudella päivitettävän seutustrategian pohjaksi laaditaan arviointi nykyisestä strategiasta. Strategiatyöryhmä esittää arvioinnin toteutettavaksi seuraavasti:

Mitä arvioidaan

Seutustrategian toteutumista arvioidaan suhteessa sen toteuttamisohjelmaan, eli missä toimissa onnistuttiin ja missä epäonnistuttiin.

Arvioinnin tueksi kerätään tietoa kaupunkiseudulla tapahtuneesta muutoksesta sekä yleistä vertailutietoa Tampereen kaupunkiseudun aseman muutoksesta suhteessa muihin suuriin kaupunkiseutuihin. Lisäksi kootaan laadullista kuvausta ja vertailua toimintaympäristön muutoksesta ja megatrendeistä, joita suhteutetaan seutustrategian pääviesteihin.

Kuka arvioi

Arviointiin osallistuvat kunnanhallitukset, seutuhallitus, kuntajohtajakokous, seututyöryhmät ja keskeiset sidosryhmät. Arviointi toteutetaan verkkokyselynä. Pääpaino on omistajien itsearviointissa. Strategiatyön tueksi kootaan myös ulkoinen raati, joka osallistuu mahdollisuuksien mukaan jo arviointivaiheeseen esim. paneelityöskentelyn kautta.

Miten arvioidaan

Verkkokyselyn tulosten, ulkoisen raadin syötteiden ja kerätyn tietoaineiston pohjalta toteutetaan analyysityöpaja johtopäätösten tekemiseen. Arvioinnin päätteeksi kootaan Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian arvioinnin loppuraportti johtopäätöksineen.

Arvioinnin aikataulu

Elokuu 2020

Kumppanin valinta (verkkokysely, analyysityöpaja, ovensuukysely seutufoorumissa ja kokoava loppuraportti)

Tiedonkeruu

Syys-lokakuu 2020

Arviointikehikon ja verkkokysymysten laatiminen

Kyselyn toteuttaminen ja ”raakatulokset”

Tiedonkeruu

Loka-marraskuu 2020

Ulkoisen raadin syötteet arviointiin

Kerätyn tiedon, kyselyn tulosten ja raadin syötteiden koonti

Työpajan ennakkomateriaali.

Työpaja/analyysi (SH+KJK)

Marras-joulukuu 2020

Arviointityö esillä seutufoorumissa (raadin paneeli ja ovensuukysely).

Arviointityön loppuraportin kokoaminen

Tammikuu- 2021

Loppuraportin käsittelyt

Ehdotus seutustrategian uudistamisen käynnistämisestä

Asia käsitellään seutuhallituksessa 17.6.

Kuntajohtajakokous 12.6.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää

käynnistää Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian arvioinnin selostuksessa esitetyllä tavalla.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

75 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

10.10-10.15

Seutujohtajan infoasiat:

Hallituksen sote-linjaukset 5.6.2020

Väestötilasto 4/2020 ja tietoja muuttoliikkeestä 2019.

Työllisyystilasto 4/2020

Kuntajohtajien info- ja keskusteluasiat:

Suomi-rata, tilannekatsaus

76 § SEURAAVAT KOKOUKSET

10.10-10.15

15.5.,
MAL4-neuvottelutilanne
MAL3-seuranta
Eriytymiskehitys, väliraportointi

29.5.,
MAL-sopimus
Talouden ja toiminnan 2021 raami, lähetekeskustelu
Edunvalvonta/toimintamalli
Toteutuma 1-4/2020
Väestöskenaariot 2040

12.6
MAL-neuvottelutulos
Lähijunaliikenteen selvitys
Toiminnan- ja talouden taso 2021-2023
Strategian arviointi, työsuunnitelma

26.6
Lakeland-Tampereen seutu, toimintamalliratkaisu
VLJS, tilannekatsaus

heinäkuussa ei kokouksia

7.8.,
TA-raami kuntiin

21.8., 4.9., 18.9., 2.10., 16.10.** , 30.10., 13.11., 27.11., 11.12.
**syyslomaviikko

*** SÄHKÖINEN KÄSITTELY ***

77 § SEUDULLISEN KARTTA- JA TIETOPALVELUN KEHITTÄMINEN, TILANNEKATSAUS

10.10-10.15

Paikkatietoasiantuntija Jussi Välimäki

Seudullisen tietotuotannon kehittäminen jatkuu Seututoimiston, kuntien sekä Pirkanmaan liiton asiantuntijoiden yhteistyönä. Tietotuotannon kokonaisuutta esiteltiin kuntajohtajakokouksessa 29.11.2019, jolloin kuntajohtajakokous päätti edellä mainitun yhteistyön jatkumisesta. Lisäksi kokouksessa päätettiin, että kuntien tuottamaa avointa dataa jaetaan jatkossa yhteisen portaalin kautta.

Avoimen datan portaalin käyttöönotossa on keväällä 2020 edetty siten, että jo olemassa olevan Tampereen kaupungin dataportaalini (data.tampere.fi) käyttöä on ruvettu testaamaan myös muissa seudun kunnissa sekä seudullisissa organisaatioissa (Seututoimisto, Pirkanmaan liitto). Portaalini käyttäjinä toimivat ensivaiheessa seudullisen paikkatietoryhmän jäsenet. Aineistojen julkaisu aloitetaan maankäytön suunnitteluun liittyvistä tietoaineistoista.

Datan jakamiseen keskittyvän portaalin lisäksi seudulla on myös tunnistettu tarve tietoaineistoja visualisoivalle yhteiselle kartta- ja tietopalvelulle. Tarve liittyy niin suunnittelun ja viranomaisyhteistyön parantamiseen kuin parempaan päätöksenteon tukeen. Myös kuntalaisia ja yrityskenttää voitaisiin palvella paremmin seudullista tietoaineistoa kokoaamalla palvelulla. Ensi sijassa palvelun tarkoitus on kuitenkin seudullisen suunnittelun viranomaistyön ja päätöksenteon tuessa. Kartta- ja tietopalveluun olisikin syytä kehittää sekä avoin, kaikkien käyttöön tarkoitettu näkymä, että viranomaiskäyttöön varattu salasanan takana oleva näkymä.

Seudulla on jo olemassa pääasiassa Pirkanmaan liiton resurssein kehitetty Aluetietopalvelu (tieto.pirkanmaa.fi), jonka kehittämisessä myös Seututoimisto on ollut mukana. Aluetietopalvelu on myös ollut ensisijainen vaihtoehto vastaamaan edellä mainittuihin tarpeisiin tietoaineistojen visualisoimiseksi. Kartta- ja tietopalvelun kehittäminen on otettu seudun paikkatietoryhmässä vuoden 2020 päätavoitteeksi. Ennen kehitystyöhön ryhtymistä paikkatietoryhmä päätti vielä arvioida Aluetietopalvelun ohella muita mahdollisia vaihtoehtoja kartta- ja tietopalvelun alustaksi. Näitä vaihtoehtoja löydettiin kolme:

- 1) Seututoimisto kehittää oman kartta- ja tietopalvelun.
- 2) Seudullinen kartta- ja tietopalvelu kehitetään Tampereen kaupungin järjestelmän pohjalle.

3) Seudulliset tietoaaineistot visualisoinnissa tukeudutaan kansallisiin vaihtoehtoihin.

Vaihtoehtoja arvioimaan koottiin pienryhmä paikkatietoryhmän jäsenistä seuraavista henkilöistä: Anna Mustajoki (Tampere), Eero Suominen (Lempäälä), Jan Seppänen (Pirkanmaan liitto), Arto Majoinen (Pirkanmaan ELY-keskus) sekä Jussi Välimäki (TKS).

Seututoimiston oman kartta- ja tietopalvelun kehittämisen vahvuutena pienryhmä piti mahdollisuutta rakentaa palvelu alusta asti ”puhtaalta pöydältä”, mitä ei kuitenkaan pidetty realistisena tällä hetkellä käytävissä olevilla resursseilla. Lisäksi täysin uuden palvelun kehittämistä jo olemassa olevien rinnalle ei pidetty järkevänä.

Tampereen Oskari-järjestelmän vahvuutena pienryhmä piti jo tällä hetkellä hyvin toimivaa kokonaisuutta, sekä mahdollisuutta viranomaisille varattuihin osioihin. Toisaalta Oskarin seudullistaminen vaatisi kehitystä mm. mahdollisuuksissa antaa salasanoja organisaation ulkopuolelle. Vaihtoehdon suurin heikkous on siinä, että Oskari on leimallisesti vain karttapalvelu tietopalvelupuolen ollessa alustasta erillinen.

Kansallisten palvelujen osalta pienryhmä pohti mahdollisuutta hyödyntää olemassa olevia Suomi.fi ja Paikkatietoikkuna- palveluita seudullisen datan näyteikkuna. Pienryhmä totesi näiden palvelujen vahvuudeksi jo olemassa olevat alustat sekä tausta-aineistojen laajuuden ja päivittymisen. Kansalliseen palveluun tukeutuminen ei kuitenkaan anna mahdollisuutta tietopalveluun, viranomaiskäyttöön rajattuun osioon. Lisäksi ratkaisun ei nähty palvelevan tarvetta aineistojen hukkuessa palvelujen suureen tietomäärään.

Aluetietopalvelun vahvuuksina pienryhmä näki jo olemassa olevan pohjan sekä mahdollisuudet yhdistää kartta- ja tietopalvelu, eli esimerkiksi saman ilmiön kuvaaminen monipuolisesti sekä kartta- että tilastograafi-aineistoilla. Lisäksi palvelun uudistustyö Pirkanmaan liitossa on juuri meneillään, jolloin ajankohta uusien seudullisten osioiden laadinnalle on otollinen. Vaihtoehdossa huomioitavana pidettiin seudullisten toimijoiden pieniä resursseja, mikä tosin on huomioitava myös kaikissa muissa vaihtoehdoissa.

Paikkatietoryhmä ehdottaa, että seudullisen kartta- ja tietopalvelun kehittämistä jatketaan Pirkanmaan liiton hallinnoiman Aluetietopalvelun pohjalle. Kehitystyöhön käytetään Pirkanmaan liiton resurssien lisäksi myös Seututoimiston henkilöresurssia (paikkatietoasiantuntija). Kuntien aineistojen yhtenäistämistä koordinoi paikkatietoryhmä ja kuntien paikkatietoasiantuntijat vastaavat aineistojen saattamisesta seudullisesti yhtenäiseen muotoon. Kartta- ja tietopalvelun kehittämisessä edetään vuoden 2020 aikana suunnitelman kautta testausvaiheeseen. Aluetietopalvelusta, tietoaaineistojen jakamiseen tarkoitettusta dataportaalista

sekä Seututoimiston omista tietopalveluista kehitetään yhteen toimiva kokonaisuus, joka pohjautuu tietovirtojen käsittelyn ja analysoinnin automatisointiin. Näin mahdollistetaan asiantuntijaresursseihin säästyminen yhä enemmän tiedon tulkintaan ja tietojohdamiseen. Aluetietopalvelun kehittäminen yhteistyössä ei tarkoita kuntien luopumista omista kartta- ja tietopalveluratkaisuistaan, vaan yhteisen seudullisen näkymän aikaansaamista kuntien aineiston pohjalle. Myös Seututoimisto jatkaa omaa tiedontuotannon kehittämistä Aluetietopalvelun ohella, mutta tässä kehitystyössä varmistetaan yhteensopivuus Aluetietopalvelun kanssa.

Kuntajohtajakokous 12.6.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää

merkitä selostuksen tiedoksi ja

että seudullisen kartta- ja tietopalvelun kehittämistä jatketaan Pirkanmaan liiton hallinnoiman Aluetietopalvelun pohjalle Seututoimiston, Pirkanmaan liiton sekä kuntayhtymän jäsenkuntien yhteistyönä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin

78 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.45.